

Onderwerp: Regionale agenda Groene Metropool regio Arnhem-Nijmegen

Ons kenmerk: 20rv000101

Nummer:

Elst, 3 november 2020

AAN DE RAAD

1. Voorstel

In te stemmen de versterkte regionale samenwerking te starten met de regionale agenda 2021-2025 en de colleges opdracht te geven dit uit te voeren binnen de context van de nieuwe regionale samenwerking.

2. Inleiding

Op 6 oktober hebben wij u het raadsvoorstel toegezonden waarin wij u vragen te besluiten over de versterking van de regionale samenwerking regio Arnhem-Nijmegen. Dit betrof de visie Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, de contouren van de regionale agenda en de Gemeenschappelijke Regeling. Wij vragen u om deze regionale agenda 2021-2025, zoals eerder aangekondigd, bij de besluitvorming over de versterkte regionale samenwerking te betrekken.

Wij bieden u hierbij als aangekondigd de uitgewerkte regionale agenda 2021-2025 aan, met daarbij de actieagenda voor 2021. In de regionale agenda 2021-2025 zijn de vijf opgaven uitgewerkt naar speerpunten en doelstellingen. Ook vindt u in deze regionale agenda een doorkijk naar de activiteiten. De actieagenda 2021 bevat de onderwerpen die voor 2021 op de rol staan.

De regionale agenda is een nadere uitwerking van de het document Contouren van de regionale agenda (16 april 2020).

In het college- en raadsvoorstel ter besluitvorming over de visie, de contouren van de regionale agenda en de Gemeenschappelijke Regeling is reeds aangekondigd dat we voor het jaar 2021 werken met een ingroeimodel. Door de vertraging in het versterkingsproces vanwege de coronacrisis kunnen eventuele nieuwe bedragen voor regionale opgaven niet meer in de begrotingen voor 2021 verwerkt worden. We starten met de financiële middelen die daar reeds voor beschikbaar zijn of binnen de huidige begrotingen beschikbaar zijn te stellen.

Volgend jaar wordt u een regionale agenda aangeboden zoals bedoeld in de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling en werkwijze van de regio Arnhem-Nijmegen. Een regionale agenda waar per gemeente en per opgave op kan worden ingetekend.

Uitgangspunt voor de regionale samenwerking tussen de 18 regiogemeenten in de regio Arnhem-Nijmegen is een opgavegerichte samenwerking, waarin de raden concrete opgaven in een jaarlijks programma vaststellen. Deze agenda wordt jaarlijks geactualiseerd voor de bestaande en eventuele nieuwe opgaven. De gemeenteraden van de 18 regiogemeenten kunnen intekenen op de opgaven. Iedere raad kan straks besluiten of men met opgaven wil meedoen en daarvoor budget en capaciteit beschikbaar wil stellen.

Werkwijze en proces sluiten goed aan op de beleidscyclus van de 18 regiogemeenten (voorjaars- of perspectiefnota's en begrotingsproces).

Het regiobestuur en - bureau gaan vanaf 2021 zorgdragen voor een gestroomlijnd proces. In het Bedrijfsplan Versterkte Regio dat bij het college- en raadsvoorstel versterking regio Arnhem-Nijmegen d.d. 6 oktober 2020 is aangeboden, is deze werkwijze uitgebreider beschreven.

Karakter van de regionale agenda

De regionale agenda Arnhem-Nijmegen 2021-2025 hangt vanzelfsprekend sterk samen met de visie Groene Metropoolregio. De visie beschrijft de uitdagingen waar we als 18 regiogemeenten afzonderlijk en als regio gezamenlijk voor staan. Vanuit de ambitie van kwalitatieve groei worden in de regionale agenda voor de komende periode een vijftal opgaven gepresenteerd die hier invulling aan gaan geven en die onderling met elkaar samenhangen.

De vijf opgaven zijn:

- De Productieve regio
- De Verbonden regio
- De Circulaire regio
- De Ontspannen regio
- De Groene groeiregio

De vijf opgaven combineren de vaste domeinen van onze overheidstaken in een balans tussen de groei waar we voor staan, de duurzaamheid die we nastreven en de ontspannen leefkwaliteit die we koesteren. Het zijn de opgaven waar we ons vanaf 2021 en de volgende jaren op willen richten en waarvan het vanzelfsprekend en noodzakelijk is dat we dit samen doen. De 18 gemeenteraden beslissen jaarlijks over deelname aan die opgaven, de beschikbare middelen en het mandaat dat aan de uitvoering wordt meegegeven.

De regionale agenda is uitgewerkt onder leiding van de stuurgroep Regionale Versterking in nauwe samenwerking met de provincie Gelderland en TEB en in samenspraak met regionale college- en raadsleden en externe maatschappelijke partners. Inmiddels zijn voor de vijf opgaven bestuurlijk trekkers aan de slag die met de bijbehorende bestuurlijke regiegroepen de opgaven verder brengen. Een overzicht van deelnemers aan deze regiegroepen vindt u in de bijlage. De bestuurlijk trekkers zijn betrokken bij de totstandkoming van deze regionale agenda. Dit proces heeft er voor gezorgd dat we een breed gedragen agenda kunnen aanbieden.

De regionale agenda laat de ambities en speerpunten zien voor de komende vijf jaar. Per agendapunt (opgave) zijn speerpunten en doelstellingen geformuleerd. In de actieagenda 2021 zijn de bijbehorende activiteiten geformuleerd.

TripleHelix-samenwerking en intentieovereenkomst

Werkelijke resultaten met toegevoegde waarde voor onze maatschappelijke opgaven boeken we alleen met een meer integrale aanpak en in een samenwerking met uiteenlopende partijen (overheid, bedrijfsleven, onderwijs & onderzoek). De nieuwe regionale agenda gaat deze beweging aanjagen en tot bloei brengen. De provincie Gelderland en The Economic Board dragen bij aan de opgaven en samen brengen we de ambitie van de regio op een hoger plan. Om deze samenwerking goed te regelen, willen de regiogemeenten, provincie en The Economic Board een nieuw bestuursakkoord sluiten. Dit bestuursakkoord en bijbehorende investeringsagenda zullen in het eerste kwartaal van 2021 worden voorbereid

Strategische positie middengebied

Een goede samenwerking binnen het middengebied (Lingewaard en Overbetuwe) is essentieel. Samen sta je sterk. De colleges van Overbetuwe en Lingewaard vinden het belangrijk om, in het kader van het versterkingsproces regio AN, het middengebied duidelijk in de regio te positioneren. We willen voorbereid zijn welke afwegingen we maken over onze inzet in (een deel van) de regionale opgaven en kunnen inspelen op de daarbij behorende uitdagingen. Van daaruit kansen benutten en niet afwachten. Daarom zijn we met Lingewaard de 'Strategische positie van het middengebied' op papier aan het zetten. Deze notitie schetst waar we als middengebied voor staan, de inspanningen die we te doen hebben, de rol die de regio daarin vervult en de rol die we daarin zelf willen vervullen. Het markeert onze gezamenlijke positie binnen het versterkingsproces regio AN. Naar verwachting wordt het document begin volgend jaar door beide colleges aangeboden aan de beide raden.

3. Doel en beoogd effect

Deze regionale agenda 2021-2025 geeft inhoud aan de versterkte regionale samenwerking. De agenda draagt bij aan de versterking en ontwikkeling van de regionale ambities en speerpunten, aansluitend bij de ambities uit de lokale collegeprogramma's én de agenda's van provincie, rijk en Europa.

Met de ondertekening van de intentieovereenkomst kan gestart worden met de uitwerking van het nieuwe bestuursakkoord en de bijbehorende investeringsagenda.

4. Argumenten

De regionale agenda moet de 18 regiogemeenten in staat stellen om vanuit een gezamenlijke en samenhangende aanpak te werken aan grote maatschappelijke opgaven en/of delen daarvan die gebaat zijn bij een regionale aanpak.

Met deze agenda kunnen de regiogemeenten gericht samenwerken aan de genoemde maatschappelijke opgaven en speerpunten en die leiden vervolgens naar concrete resultaten. Op regionaal niveau, met lokale impact. De regionale agenda stelt colleges en raden in staat met elkaar af te spreken welke opgaven en speerpunten in de voorliggende periode gezamenlijk, integraal worden opgepakt.

De regionale agenda is van belang voor de samenwerking met andere overheden, maatschappelijke partners zoals onder meer kennisinstellingen en het bedrijfsleven en onze inwoners. De agenda vormt een goede basis om de samenwerking met de provincie en The Economic Board vorm te geven in een nieuw bestuursakkoord. Werken met een duidelijke en gezamenlijke regionale agenda zorgt ook voor mogelijkheden ten aanzien van programma's en fondsen in respectievelijk Den Haag en Brussel.

Inhaken op programma's en initiatieven van andere overheden en samenwerkingspartners, allianties sluiten met andere maatschappelijke partners op bovenlokaal niveau wordt eenvoudiger met een wervende, ambitieuze en uitnodigende agenda. De regionale agenda als geheel draagt bij aan de positionering en profilering van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.

5. Kanttekeningen en risico's

In de basis zijn de opgaven zo gekozen dat ze echt van regionaal belang zijn en lokaal hun uitwerking zullen hebben. Voor de toekomst is het de verantwoordelijkheid van de regiogemeenten om de regionale opgaven met elkaar vast te houden en invulling te geven.

6. Financiën

Er worden op dit moment geen financiële besluiten gevraagd.

We bevinden ons in een overgangsfase naar een nieuwe werkwijze. Omdat nieuwe voorstellen niet meer in de begrotingen voor 2021 kunnen worden verwerkt, wordt het principe van het 'ingroeimodel' gehanteerd. We starten met de opgaven en ambities die mogelijk zijn met de financiële middelen die daar reeds voor beschikbaar zijn of binnen de huidige begrotingen beschikbaar zijn te stellen. Dit is eerder aangegeven in de financiële paragraaf van het college- en raadsvoorstel versterking regionale samenwerking d.d. 6 oktober 2020. We werken vanuit de huidige financiering die voor 2021 vastgesteld is. Deze financiering is grotendeels gekoppeld aan allerlei lopende trajecten. In 2021 houden we nog vast aan de bestaande afspraken over bijdragen aan budgetten van al lopende programma's en activiteiten. De afspraken die hierover zijn gemaakt blijven in stand en lopen door volgens de 'oude' werkwijze zoals die wordt gehanteerd in de PFO's.

Vanaf 2021 starten we met de nieuwe werkwijze. Tussentijdse besluiten over financiële bijdragen aan regionale opgaven zullen dan snel afnemen. U gaat dan jaarlijks besluiten over de financiering van de opgaven waar u aan deel gaat nemen.

7. Vervolg

Planning

Als de 18 gemeenteraden instemmen met deze regionale agenda, kan de versterkte regionale samenwerking op 1 januari 2021 in werking treden.

Communicatie

De regionale agenda wordt in alle 18 colleges geagendeerd op 3 november 2020 (of vanwege besluitvormingsproces gemeenteraad zo nodig op 27 oktober 2020)

Uitgebreide communicatie en introductie van de nieuwe regio en de regionale agenda vindt plaats na een akkoord van de 18 gemeenteraden.

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,
P.J.E. Breukers R.P. Hoytink-Roubos

8. Relevante stukken

1. Regionale agenda (20bij13369)
2. Intentieverklaring (20bij13368)
3. Overzicht bestuurlijke trekkers en teams (20bij13370)
4. Raadsbesluit (20rb000125)

Portefeuillehouder: Burgemeester

De behandelend ambtenaar is S. van Eldik-Giesbers. Technische vragen dienen uiterlijk de donderdagmorgen om 08.00 uur voor de betreffende politieke avond te worden gesteld via griffie@overbetuwe.nl.